

Primljen 3.5.2011.

**PRIKAZ KNJIGE NEVENKE BLAŽEVIĆ I BRIGITE
BOSNAR-VALKOVIĆ: ANGLIZISMEN IN DER
DEUTSCHEN UND KROATISCHEN JUGENDSPRACHE.
EINE KONTRASTIVE UNTERSUCHUNG AM BEISPIEL
DER JUGENDZEITSCHRIFT BRAVO**

*Maja Barac**

Filozofski fakultet u Rijeci

Nevenka Blažević, Brigita Bosnar-Valković

Anglizismen in der deutschen und kroatischen Jugendsprache. Eine kontrastive Untersuchung am Beispiel der Jugendzeitschrift BRAVO, Adamić d.o.o., Rijeka, 2009., 206 str.

U današnje se vrijeme utjecaj globalizacije očituje kako u prožimanju kultura tako i jezika. Pojavom elektroničkih medija omogućeno je brže širenje informacija, što svakako uključuje i bolju povezanost ljudi i njihovih interesa. S obzirom na to da je engleski jezik postao jezik međunarodne komunikacije, te da tržište engleskoga govornog područja slovi kao napredno i moderno, jasno je da posebice mlađa populacija pod utjecajem svojih želja i potreba prepoznaje tu moć i često zadivljeno bez ikakvih nedoumica prihvaća proizvode, pojave, ali i pojmove strane kulture. No, postavlja se pitanje koliki je zapravo taj utjecaj i može li se reći je li pozitivan.

Autorice ove knjige odlučile su pronaći odgovore na ta pitanja te su odabrale uže jezično područje na kojemu su provele istraživanje na aktualnu temu prodora anglizama u jezik. Na primjeru časopisa BRAVO kontrastivno su istražile upotrebu anglizama u njemačkome i hrvatskome jeziku mladih, što predstavlja novinu u području istraživanja anglizama.

Knjiga se sastoji od teorijskoga i empirijskoga dijela. U teorijskome dijelu, koji je podijeljen na dva poglavlja, u prvome se

* Maja Barac, Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za germanistiku; mbarac@ffri.hr

poglavlju definira pojam anglizam, navode vrste anglizama, motivi njihove upotrebe i način integracije u jezik primatelja, a u drugome se poglavlju daje definicija jezika mladih uz navođenje njegovih osnovnih obilježja.

Empirijski dio počinje trećim poglavljem u kojemu se određuje predmet istraživanja, navode ciljevi, metode, hipoteze i rezultati dosadašnjih istraživanja, te opisuje korpus. Predmet istraživanja su anglizmi koji se pojavljuju u hrvatskome i njemačkome jeziku mladih. Prije svega se istražuju leksičke posuđenice kao što su izravne posuđenice, hibridne složenice te prividne posuđenice. Anglizmi kao prevedenice ne uzimaju se u obzir u ovome istraživanju.

Cilj je istraživanja bio ustanoviti koji se anglizmi u dotičnome jeziku pojavljuju, koliko se često i zašto upotrebljavaju, kako se tvore i u kojoj su mjeri integrirani na ortografskoj, morfološkoj, sintaktičkoj i semantičkoj razini u njemački i hrvatski jezik mladih. Dosadašnja istraživanja pokazuju da su u njemačkome jeziku anglizmi u jeziku mladih čest predmet istraživanja, dok se ovom problematikom u hrvatskome jeziku bavio tek manji broj autora. Korpus istraživanja čine anglizmi iz pet njemačkih i pet hrvatskih izdanja časopisa BRAVO iz 2008. godine.

Anglizmi u njemačkome jeziku mladih predmet su četvrtoga poglavlja, a u petome se opisuju anglizmi u hrvatskome jeziku mladih. Nakon kratkoga opisa njemačko-engleskih i hrvatsko-engleskih jezičnih veza, u ovim poglavljima navodi se učestalost anglizama, motivi njihove upotrebe, tvorba i način integracije u dotični jezik primatelj.

U šestome je poglavlju prikazana kontrastivna analiza anglizama u njemačkome i hrvatskome jeziku mladih. Uspoređuje se učestalost anglizama općenito te prema vrstama riječi kao i prema području uporabe u pojedinome jeziku, tvorba, motivi upotrebe i način integracije na ortografskoj, morfološkoj, sintaktičkoj i semantičkoj razini.

Analiza korpusa pokazala je da je engleski utjecaj u njemačkome i hrvatskome jeziku mladih u stalnom porastu zahvaljujući prije svega utjecaju informacijske i komunikacijske tehnologije. Broj anglizama u njemačkom je korpusu dvostruko veći nego u hrvatskome, što govori u prilog činjenici da je njemački jezik mladih daleko izloženiji utjecaju nego hrvatski. S obzirom na to da se iz stranoga jezika najčešće posuđuje u slučaju nedostatka naziva, ne začuđuje što su imenice zastupljene u

najvećem broju (*SMS, bend, hit*), a potom slijede u puno manjem broju pridjevi (*cool, super, ok*), pa glagoli (*win, trenirati, šopingirati*). Prema području upotrebe najčešći su anglizmi u području glazbe (*fan, singl, reper*) jer se radi o časopisu u kojem prevladavaju teme o glazbi. Najčešći motiv upotrebe anglizama u oba korpusa je nedostatak odgovarajućega izraza u dotičnome jeziku (*težno, bezbol, fast-food*), a zatim slijedi ekonomičnost izražavanja (*CD, e-mail, out*). Ostali motivi upotrebe poput pomodarstva, prezentacije jezične kompetencije i sl. ograničeni su na terminologiju iz područja mode i zabave i u širem smislu ne ugrožavaju leksički sustav dotičnoga jezika, jer se većinom pojavljuju u usmenoj komunikaciji te komunikaciji putem interneta.

Autorice potvrđuju rezultate dosadašnjih istraživanja, prema kojima se noviji anglizmi sve manje prilagođavaju ortografiji jezika primatelja, što se pripisuje sveopćem poznavanju engleskoga jezika.

U sedmome se poglavlju testiraju postavljene hipoteze i daju smjernice za daljnja istraživanja. Autorice su dokazale da hipoteza o sve slabijoj asimilacijskoj moći hrvatskoga i njemačkoga jezika mladih kao jezika primatelja vrijedi u prvom redu za područje ortografije. U morfološkom, semantičkom i sintaktičkom području oba su jezika zabilježila rijetke primjere koji bi mogli deregulirati jezični sustav jezika primatelja. Takve su primjere autorice identificirale kao tendenciju jezičnoga razvitka od složenoga prema jednostavnijem sustavu.

Nadalje su autorice došle do zaključka da je rezultat engleskoga utjecaja pozitivno konotirana jezična promjena u smislu obogaćivanja leksičkoga sustava dotičnoga jezika jer preuzeti anglizmi ne potiskuju postojeće riječi iz jezika primatelja. Anglizmi koji omogućuju precizniji i ekonomičniji izričaj kao i anglizmi koji nemaju ekvivalente u jeziku primatelju, ugrađuju se u strukturu jezika, dok jedan dio anglizama bez jasnoga motiva upotrebe nakon nekog vremena nestaje. Zanimljivo je da globalizacija i umreživanje ne omogućuje samo zbližavanje ljudi, već i prožimanje kulturnih i jezičnih pojava što dodatno obogaćuje čovjeka i pridonosi međunarodnom razumijevanju i prihvaćanju razlika u interkulturalnoj komunikaciji.

S obzirom na tematiku, metodologiju i dobivene rezultate ova knjiga predstavlja značajan doprinos proučavanju anglizama u hrvatskome i njemačkome jeziku te dodirnom jezikoslovlju i u tom je

smislu vrlo korisna za znanost i struku te svojim rezultatima otvara mogućnost za daljnja istraživanja na tom području.